

03.03.2022 р. № 2118-IX : станом на 25 листоп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text> (дата звернення: 09.04.2023).

5. Сніжна Валерія. Які перевірки і хто проводить під час війни | БУХГАЛТЕР.UA. БУХГАЛТЕР.UA - сайт для бухгалтерів | Новини бухгалтерського та податкового обліку. URL: https://buh.ligazakon.net/aktualno/12778_yak-perevrki--khto-provodit-pd-chas-vuni#:~:text=Документальні%20позапланові%20перевірки%20під%20час,ємний%20ПДВ%20понад%20100%20тис. (дата звернення: 09.04.2023).

Васильєв О.
*студент за ОР «Бакалавр»
Навчально-науковий Інститут права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

*Науковий керівник:
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії
права та держави
Навчально-наукового Інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Теремцова Н.В.*

ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ВЧЕННЯ ДЖОНА ЛОККА ПРО ПРИРОДНІ ПРАВА ЛЮДИНИ

Вчення Джона Локка про природні права та гарантії їх реалізації в суспільстві є одним із фундаментальних внесків у розвиток теорії права. В своїх працях, зокрема "Два трактати про уряд" та "Есе про розуміння людського розуму", Локк розглядає проблеми взаємодії людини та держави, а також принципи належного використання влади та захисту прав людини.

Основними складовими вчення Локка про природні права є ідеї про право на життя, свободу та власність. Він вважав, що кожна людина має право на своє життя та тіло, і що це право повинно бути захищене державою. Крім того, Локк розвивав ідею про право на свободу, яке включає свободу від обмежень у виборі релігії, свободу слова, свободу зібрань та інші громадянські права. Нарешті, він розглядав власність як

природне право людини, яке повинне бути захищене від державного втручання.

У вченні Локка про природні права важливе місце займають ідеї про гарантії їх реалізації в суспільстві. Він вважав, що держава повинна бути створена з метою захисту природних прав людини, і що влада повинна бути покладена в руки громадян. Крім того, Локк підтримував ідею про розділення влади, яка б забезпечувала контроль за діями державних чиновників та захист прав громадян.

Одним із ключових аспектів вчення Локка про природні права є його погляд на природу людини. Він розумів людину як істоту, яка має розум та вільну волю, що дозволяє їй вибирати своє життя та діяти відповідно до своїх переконань. Це погляд на людину як на суб'єкта права змінив спосіб думання про роль держави у житті людини та встановлення правил інтеграції з нею.

Однією з головних проблем, яку вирішувало вчення Локка, була балансування між індивідуальними правами та потребами суспільства в цілому. Він вважав, що влада має бути обмежена, щоб не порушувати права людей, але також має мати достатні повноваження, щоб забезпечити загальне благо.

За Локком, відповідальність за захист прав людини лежить на державі, яка повинна забезпечувати дотримання законів та правильне функціонування інституцій. Водночас, він вважав, що кожен громадянин має особисту відповідальність за свої дії та повинен поважати права інших.

Узагалі, вчення Локка про природні права відіграло важливу роль у формуванні принципів сучасної демократії та правової держави. Його ідеї про обмеження влади, захист прав громадян та гарантії реалізації природних прав стали основою для багатьох конституцій та законів, що визнають права людини та їх захист.

Не можу не зазначити, що Локк зробив висновки, щодо прав і свобод людини у додержаного суспільства. Це стан «повної свободи стосовно їхніх дій і стосовно розпорядження своїм майном і особистістю». Це стан «рівності, при якому вся влада і вся юрисдикція є взаємними, – ніхто не має більше іншого». Природний стан тут трактується в протиположності Гоббсу не як стан свавілля, ворожнечі, а як керований розумом, тобто природним законом. Цей закон вчить людей: оскільки всі люди рівні і незалежні, не наносити збитку життю, здоров'ю, свободі і власності іншого, вимагає миру і збереження всього людства. Природний стан, за Локком, — стан миру і доброзичливості.

Проте, вчення Локка також має критиків, які стверджують, що його ідеї про природні права та їх гарантії не завжди можуть бути застосовані в реальному житті. Наприклад, деякі дослідники стверджують, що ідея про розділення влади не завжди працює на практиці, оскільки деякі галузі влади можуть бути більш впливовими за інші та здатні переважити решту.

Враховуючи вище зазначене, я дійшов до висновку. По-перше, завдяки вченню Локка, було встановлено фундаментальний принцип, що права людини є універсальними та невідчужуваними, і що їх захист є необхідною умовою для побудови демократичного та справедливого суспільства. По-друге, вчення Джона Локка про природні права та гарантії їх реалізації у суспільстві має велике значення у сучасній теорії права та політичній філософії. Його ідеї про природні права людини та необхідність їх захисту від державного втручання стали основою для розвитку демократії та правової держави, що регулює взаємодію людини та держави.

Список використаних джерел

1. Проблеми теорії права. Збірка. – Випуск III // за заг. ред. Н.В. Теремцової. Київ. Надруковано ТОВ «Козарі» / – К., 2011. – 157 с.
2. Збірка кращих доповідей на засіданні круглого столу. Вип. 5. / За заг. ред. Теремцової Н.В. – Київ. Надруковано ТОВ «Інтер Логістик Україна» – К., 2015. – 216с
3. Матеріали кращих виступів та доповідей на засіданні круглого столу /Випуск 6 «Теорія права та держави; юридична відповідальність; історія правових і політичних учень» // За заг. ред. Теремцової Н.В. – Київ. Надруковано –Вид.ТОВ «Інтер Логістик України»/ – К., 2016. – 203 с.
4. Теремцова Н.В. Проблема розуміння законодавства в юридичній теорії та практиці. The III International scientific and practical conference “Development of modern science, experience and trends” (October 11-14, 2022) International Science Group, Boston, USA. 2022. 480 p. ISBN – 979-8-88796-812-4. DOI – 10.46299/ISG.2022.2.3
5. Загальна теорія права. Нормативний курс підруч. для студ.-юристів /кол.авт. Бобровник С.В., Костицький В.В., Н.М.Оніщенко, Ж.О.Дзейко, Н.В.Теремцова та інші ; за ред. доктора юрид.наук, проф. С.В. Бобровник Київ: Юрінком Інтер, 2021. 596 с.
6. Політика. URL: <http://politics.ellib.org.ua>.
7. Освіта. URL:<https://osvita.ua>.
8. Філософія. Джон Локк . URL:<https://pidru4niki.com>.